

ieder(in)

onderwijs | zorg | jeugd

met andere

ogen

Ouders
& Onderwijs.

Welkom

NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS

Met Andere Ogen

Met Andere Ogen is een **inspiratienetwerk** dat de ontwikkelkansen van kinderen in Nederland vergroot.

Met dit netwerk willen we **de lokale praktijk** van zorg, onderwijs en jeugd stimuleren om zo goed mogelijk met elkaar samen te werken, elkaar te inspireren én van elkaar te leren.

De missie: door een **betere samenwerking** van ouders, onderwijs, zorg en jeugd bijdragen aan het **vergroten van ontwikkelkansen van kinderen**.

7 Ambities

1. De samenwerking op lokaal en regionaal niveau verdiepen
2. Bereik van het netwerk vergroten
3. **Inclusieve samenwerking (ouders beter in staat stellen om hun inbreng te leveren door de infrastructuur aan de kant van ouders te verbeteren)**
4. Interprofessioneel samenwerken (handvatten ontwikkelen voor professionals om de interprofessionele samenwerking rondom het kind vorm te geven)
5. Versterken regierol van gemeenten (en aandacht voor de rol van samenwerkingsverbanden hierin)
  1. Leren van de goede voorbeelden vanuit de praktijk.
  2. Agenderen en aanpakken knelpunten in het systeem.

onderwijs | zorg | jeugd
met andere
ogen

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Tot nu toe....

A> Verkenning met het veld in notitie [‘Van vink naar vonk’](#)

B> Overzicht [‘Samen voor het kind’](#): Naar een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders, professionals en bestuurders

C> Daaruit volgde: [‘Aanpak inclusieve samenwerking met ouders’](#)

Met twee actielijnen in 2022-2026:

1. Professionals en ouders toerusten
2. De organisatiegraad van ervaringsdeskundige ouders verstevigen

onderwijs | zorg | jeugd
met andere
ogen

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Nieuws

Interviews

Portret van

Dialogen

Toevoegen aan leeslijst

'LILY' (DE) KEK OP GRAPJES MAKEN'

Lily is een bijzonder meisje van bijna 4 jaar. Ze is zeer ernstig verstandelijk en meervoudig gehandicapt. Ze heeft per week intensieve zorg nodig. Toen ze op haar goede dagen mooie stapjes maakte, kende Lily de ogen van haar moeder. 'In de kring vertelt ze mopjes en praat

HOE WERKEN OUDERS/ VERZORGERS EN PROFESSIONALS BETER SAMEN MET EN VOOR HET KIND?

DENK IN MOGELIJKHEDEN
Durf als professional uit-wilke-hoek te denken, voorbij regels te gaan als dat nodig is voor het kind. Kijk naar mogelijkheden en zoek naar de snelste en beste manier.

OUDERSCHAP
Ouderschap maakt losbaar: biedt een veilige sfeer waartoeven de ouder durft te begrijpen waar ze tegenaan lopen en wat nodig is. Dit is gepaard en verbinding ook als dit (vaak) lastig is. Ouders zijn verantwoordelijk en moeten vaak tussen tussen verschillende keuzes uitkiezen. Wees niet te snel met je advies of de beste oplossing bestaat vaak niet.

BETREK HET KIND/ DE KINDEREN
Denk vanuit de talenten en mogelijkheden van het kind. Werk samen met ouders/verzorgers en het kind en ontzorg/ontzorg waar mogelijk. Een kind staat ook op zichzelf, met eigen rechten en competenties, bedenk goed wat je bereikt met het kind, hoe je het kind betrekt bij besluitvorming.

PARTNERSCHAP
De ouder kent het kind het beste. Dit kan de expertise van de ouder en gebruik deze als leidend. Als als professional, kan vanuit je vakmanschap en medemenselijkheid (hield) Kijk samen naar het kind. Iedere als professional ook voor de positie van ouders, ouders blijven altijd professionals zijn partners.

ONDERSTEUNING
Ondersteun ouders bij het samen van beslissingen. Door het verdere van behoeven van het kind en de ouders. Wij ouders op zorg voor (praktische) ondersteuning. Steunword door andere ouders (ouders), ervaringsdeskundigen.

OPBRENGS' SAMENWERKING
Ouders ervaren: Dater passende en duurzame

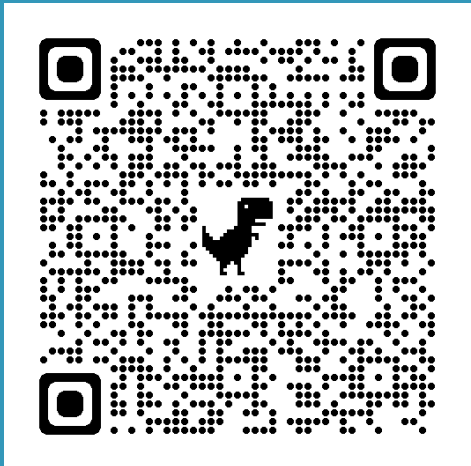
PROFESSIOENALE NABIJHEID
Laat je raken door het verhaal van de ouder en het kind. Je kunt professional zijn en tegelijk mens. Wees niet bang voor de emoties van de ander of welke je zelf aanvoelt.

GRONDHOUDING
Denk voorwaarde voor samenwerking is dat de grondhouding in de organisatie over ouders positief is. Steunword door de taal, hoe er gepraat wordt over ouders/ verzorgers, positieve houding. (Dien in bij ouders, hoe staan ze wat?)

MENSELIJKE MAAT
De kind is anders. Ze het kind en de hele situatie voorzie je als professional een maatstelling maakt wat er nodig is mogelijk is. Denk vanuit het kind.

TITEL:
Wij willen toevoegen:
_____
_____
_____

HELDERE AFSPRAKEN MAKEN
Maak afspraken over het gezamenlijke doel. Waar is samenwerking en waar niet? Om maak afspraken over hoe je gaat samenwerken. Enkele van die regelingen. Wees waar je het over hebt (professionals) en als je het niet weet, zeg het dan ook! Ga dan samen onderzoeken en proberen.

Echte vooruitgang in de richting van een inclusief onderwijssysteem kan alleen plaatsvinden door ...

**HET ERKENNEN
VAN**

**HET LUISTEREN
NAAR**

**HET BEGRIJPEN
VAN**

**HET HANDELEN
NAAR**

... alle stemmen

Leerlingen en ouders beïnvloeden nu zelden de beslissingen op het gebied van onderwijs die rechtstreeks van invloed zijn op hun leven, zelfs als ze de kans krijgen om hun mening te delen.

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Zinvolle ouderparticipatie in beleid voor inclusief onderwijs

De erkenning van de stemmen (waarden, overtuigingen, opvattingen en perspectieven) van ouders en leerlingen als gelijkwaardig en integraal onderdeel van het gesprek over inclusief onderwijs.

Dit betekent zorgen voor **actieve betrokkenheid** van ouders en **gedeelde macht** om ideeën te initiëren en beslissingen te beïnvloeden.

Reflectie op eigen identiteiten en daarbij horende opvattingen

De reflectie op persoonlijke, professionele en organisatorische identiteit en opvattingen biedt handvatten om het speelveld tussen professionals en ouders beter te begrijpen.

Hoe verhoudt jij/ jouw school/ je bestuur / je SWV je/zich tot ouders en wat betekent dit voor hoe je hen betreft bij het maken van beleid?

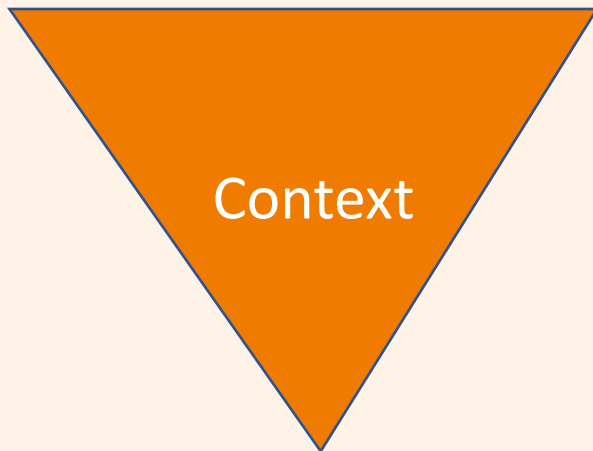

PRO-Driehoek opdracht

Persoon

Wie ben jij?
Wat maakt jou
uniek?
Waarin ben jij
sterk?
Wat vind je
ingewikkeld?

Rol

Wat zijn je verantwoordelijkheden?
Welke do's en don'ts horen bij deze
rol?
Wat zijn je taken (wat doe je)?

Organisatie

(Hoe) Wordt er samengewerkt met ouders?
Hoe wordt er over ouders gepraat?
Hoe zorg je ervoor dat je iedereen actief
betrekt, en niemand buitensluit?

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Opdracht PRO-driehoek

1. Noteer voor jezelf in steekwoorden bij elk onderdeel 2-3 woorden. (ca. 5 min).
2. Bespreek deze in 4-tallen: vertel wat over jou als persoon, je rol en de organisatie waarin je werkt (ca. 15 min). Help elkaar met vragen, aanvulling en aanscherping.
3. Plenaire terugkoppeling > proces.

VIA-kader

Veilige en inclusieve mogelijkheden creëren om stemmen te vormen en te uiten

- Selectievoordelen minimaliseren door ervoor te zorgen dat gemarginaliseerde groepen worden opgenomen
- Gebruik maken van technologie, intergenerationele benaderingen en het gemeenschapswerk van niet-gouvernementele organisaties
- Aandacht besteden aan zorgen over toegankelijkheid, instemming/toestemming, veiligheid, recht op meningsuiting en recht op informatie

Vrije meningsuiting in het medium van keuze faciliteren

- Onderwerpen die zinvol, relevant en nuttig zijn voor het individu/de groep bespreken
- Toegankelijk voorbereidend materiaal en passende ondersteuning verstrekken om capaciteit voor participatie op te bouwen
- Aandacht besteden aan zorgen over kwetsbaarheid, persoonsgegevens en het recht op begeleiding van volwassenen

Ruimte

Stem

Invloed

Publiek

Handelen naar de stemmen

- Zorgen voor duidelijkheid en transparantie over de wijze waarop naar stemmen wordt gehandeld en over de verwachte effecten
- Passende feedback geven aan alle deelnemers en hen betrekken bij het evaluatieprocessen
- Aandacht besteden aan mogelijke verkeerde interpretatie van stemmen en onbedoelde gevolgen

Op verantwoorde wijze luisteren naar de stemmen

- De bijdragen van intergenerationele en uiteenlopende perspectieven aanmoedigen en waarderen
- Passende ondersteuning en middelen krijgen om de geuite opvattingen te begrijpen en te interpreteren
- Aandacht besteden aan machtsverschillen en onbewuste vooroordelen

Kader voor zinvolle participatie

Ruimte – Stem – Publiek – Invloed

Gebaseerd op model van kinderparticipatie ontwikkeld door Laura Lundy

Beleidsmakers, schoolleiders, leraren en andere belanghebbenden in het onderwijs kunnen het VIA-kader gebruiken om:

De stem van iedereen in de besluitvorming in overweging te nemen en daarnaar te handelen, vooral diegenen die gemarginaliseerd zijn of kwetsbaar zijn voor uitsluiting

De capaciteit (kennis, begrip en vaardigheden) van alle belanghebbenden te ontwikkelen om te luisteren en hun stem te laten horen

Een ethische benadering in alle stadia te verankeren en te handhaven (d.w.z. veiligheid, toegankelijkheid, kwetsbaarheid, partijdigheid en transparantie)

De participatie van diverse belanghebbenden in verschillende systemen en contexten te ondersteunen, te evalueren en te blijven verbeteren

Ouders
& Onderwijs.

www.oudersenonderwijs.nl
vraag@oudersenonderwijs.nl
Tel: 088-6050101

Voor alle ouders met kinderen in de
schoolgaande leeftijd.

- Informatiepunt: (telefonische) helpdesk, website met kennisbank, nieuws, landelijk ouderpanel
- Belangenbehartiger landelijk onderwijsveld, politiek en media

**Welke actie, activiteit of
werkvorm - klein of groot -
bedenk jij om ouders zinvol te
laten participeren in het gesprek
over inclusief onderwijs op jouw
school, in jouw bestuur of SWV?**

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Onze tips:

- Verplaats je in de ouders en leerling
- Ga zonder oordeel gesprek aan
- Benut kennis ouders en leerling
- Hou rekening met kennisachterstand
- Gun ouders tijd
- Onderdeel van besluitvorming
- Maak de groep niet te klein maar ook niet te groot
- Wees duidelijk en eerlijk

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**

Opbrengst actie, activiteiten of werkvormen

- Ouders die via kader stuurgroep op onderwerp meedenken
- Panelavonden met thema's waar ouders kunnen meepraten en input geven
- Paar keer per jaar koffiekraam bij de school, met informeel directie/ondersteuningsteam etc. aanwezig.
- 2x per jaar koffiekraam in de buurt met partners uit onderwijs en zorg en ouders, elkaar informeel ontmoeten zonder dat er gelijk een aanleiding is
- Initiatieven die er zijn van ouders samenbrengen en versterken

**NAAR
INCLUSIEVER
ONDERWIJS**